

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 1T/101/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619010490
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Tomus
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1619010490.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudcom JUDr. Erikom Tomusom, v trestnej veci obžalovaného H. Z., pre pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 122 ods. 10 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14. marca 2022 v Malackách takto

rozhodol:

Obžalovaný:

H. Z., narodený XX. R. XXXX v L., trvale bydliskom F. nám č. XXXX/XXA, XXX XX L.,

sa uznáva vinným, že

1) ako konateľ spoločnosti H. G., s.r.o. sa dňa 13.10.2016 stretol s poškodeným G. X. na adrese trvalého pobytu poškodeného, kde urobil zameranie okien, následne ešte v ten istý deň zaslal prostredníctvom e-mailu poškodenému cenovú ponuku č. 2016/554 na dodávku exteriérových žalúzií, ktorá bola po ich vzájomnej dohode telefonicky modifikovaná do výslednej podoby dňa 18.10.2016, pričom modifikácia sa týkala doladenia farieb a doplnkov, a poškodenému boli vystavené dve faktúry č. 2016214 na sumu 1.200,- € s DPH a č. 2016651 na sumu 1.350,- € s DPH, pričom poškodený obe tieto faktúry ešte dňa 18.10.2016 uhradil na základe inštrukcií obvineného nasledovne: sumu vo výške 1.200,- € na účet IBAN: R XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, sumu vo výške 1.350,- € na účet IBAN: R XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pričom obvinený dodáciu lehotu 21 dní nedodrжал, pred poškodeným sa zatajoval a pod rôznymi zámienkami termín montáže odďaľoval, žalúzie poškodenému napokon nedodal, zaplatené peňažné prostriedky poškodenému nevrátil, pričom bolo zistené, že žalúzie uvedené v cenovej ponuke pre poškodeného neboli vôbec zadané do výroby, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenému G. X. škodu vo výške 2.550,- €,

2) ako konateľ spoločnosti H. G., s.r.o. zaslal dňa 15.11.2016 e-mailom poškodenému Ing. H. L. cenovú ponuku č. 2016/533 na dodávku exteriérových žalúzií. s miestom dodania a montáže H., B. XX, kde obvinený predtým osobne uskutočnil zameranie, poškodený s touto ponukou súhlasil a preto bezprostredne po obdržaní faktúry č. 2016655 zo dňa 18.11.2016 túto uhradil na účet IBAN: R XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, a to v sume 5.973,47 €, pričom obvinený dodáciu lehotu 21 dní nedodrжал, pred poškodeným sa zatajoval a pod rôznymi zámienkami termín montáže odďaľoval, žalúzie poškodenému napokon nedodal, zaplatené peňažné prostriedky poškodenému nevrátil, pričom bolo zistené, že žalúzie uvedené v cenovej ponuke pre poškodeného neboli vôbec zadané do výroby, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenému Ing. H. L. škodu vo výške 5.973,47 €,

teda

v bodoch 1) a 2) rozsudku

na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku väčšiu škodu,

čím spáchal

v bodoch 1) a 2) rozsudku

pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 122 ods. 10 Trestného zákona.

Za to sa mu
ukladá

podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému určuje skúšobnú dobu vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému ukladá povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností nahradil škodu spôsobenú trestným činom.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obvinenému ukladá povinnosť nahradiť poškodeným:
- G. X., nar. XX. R. XXXX v L., trvale bydliskom ul. X. č. XXXX/XX, XXX XX H., škodu vo výške 2.550,- eur,
- Ing. H. L., nar. XX. S. XXXX v J., trvale bydliskom ul. Z. Y. L.. XXXX/XX, XXX XX V., škodu vo výške 5.973,47 eur.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky podal dňa 16. septembra 2019 Okresnému súdu Malacky obžalobu z 13. septembra 2019, č. 1Pv/11/18/1106-52, na H. Z., pre pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 122 ods. 10 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Po vyhlásení prvostupňového rozsudku z 31. marca 2021, sp. zn. 1T/101/2019, a po jeho zrušení uznesením Krajského súdu v Bratislave z 30. augusta 2021, sp. zn. 2To/56/2021, a vrátení veci okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, obžalovaný na hlavnom pojednávaní po poučení o svojich právach a povinnostiach urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených vo výroku tohto rozsudku. Vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3, písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku a vo vzťahu k týmto skutkom zisťoval, či obžalovaný:

- c) rozumie, čo tvorí podstatu skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu, na čo obžalovaný odpovedal: Áno
- d) bol ako obžalovaný poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby, na čo obžalovaný odpovedal: Áno
- f) rozumie právnej kvalifikácii skutkov, ako trestného činu, na čo obžalovaný odpovedal: Áno
- g) bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin jemu kladený za vinu, na čo obžalovaný odpovedal: Áno
- h) sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchané skutky, ktoré sa v obžalobe kvalifikujú ako určitý trestný čin, na čo obžalovaný odpovedal: Áno.

Súd na základe vyhlásenia obžalovaného o uznání viny a jeho kladných odpovedí na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku, prijal toto vyhlásenie obžalovaného o uznání viny zo skutkov uvedených vo výroku tohto rozsudku a zároveň vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutkov, sa nevykoná. Súd preto uznal obžalovaného za vinného zo

spáchania pokračovacieho prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 122 ods. 10 Trestného zákona, na skutkovom základe uvedenom vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Súd vzhľadom na prijatie vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku po jeho prijatí vykonal dokazovanie len ohľadne trestu a náhrady škody, a to oboznámením listinných dôkazov, predovšetkým príloh poškodeného L. k trestnému oznámeniu týkajúcich sa najmä cenovej ponuky č. 2015/533 a emailovej komunikácie, faktúry z 18. novembra 2016, výpisu z účtu poškodeného Ing. L. č. I. 186 - 215, ďalej príloh k trestnému oznámeniu od poškodeného X. vrátane cenovej ponuky č. 2016/554, emailovej komunikácie, faktúry číslo 2016214, a faktúry č. 201665, potvrdenia o zrealizovaní transakcie, výpisu z účtu poškodeného X. č. I. 224 - 235, aktualizovaného odpisu registra trestov, centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov z 11. marca 2022, rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. februára 2022, sp. zn. 2Ntc/16/2021, písomnosti Krajského súdu v Bratislave z 08. marca 2022, sp. zn. 2Ntc/16/2021, emailového podania z Okresného súdu Praha - západ (zo spisu Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2Ntc/16/2021) z 05. októbra 2021 a z 22. novembra 2021.

V súvislosti s výrokom o treste je primárne nevyhnutné uviesť, že Trestný zákon vo svojich ustanoveniach, najmä v ustanoveniach deklarujúcich zásady ukladania trestov, poskytuje ochranu spoločnosti pred trestnými činmi v podobe trestov a to tak, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradiť od páchania trestných činov za súčasného vyjadrenia morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Keďže uvedený cieľ, t. j. zabránenie v ďalšom páchaní trestnej činnosti zároveň napĺňa aj ochranu spoločnosti, treba mať pri voľbe druhu trestu a jeho výmery túto skutočnosť vždy na zreteli.

Všetky okolnosti prípadu však treba nielen zisťovať, ale aj objektívne, t. j. bez preceňovania alebo podceňovania niektorých z nich komplexne hodnotiť a mať pritom na zreteli, že bližšie sú konkretizované v ďalších ustanoveniach Trestného zákona, najmä v ustanoveniach o poľahčujúcich a priťažujúcich okolnostiach (§ 36 Trestného zákona a § 37 Trestného zákona) a v ustanoveniach upravujúcich zásady ukladania trestov (§ 34 Trestného zákona).

Vo všeobecnosti súd konštatuje, že pri ukladaní trestu musí súd v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu. Závažnosť trestného činu určuje sám zákonodarca a to stanovením rozpätia trestnej sadzby a tým, že jednotlivé trestné činy, podľa stanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia, zaraďuje medzi prečiny, zločiny, prípadne obzvlášť závažné zločiny. Tomuto zaradeniu potom zodpovedá buď možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov (napríklad alternatívnych, nespojených s odňatím slobody), prípadne povinnosť súdu uložiť len trest odňatia slobody.

Súd pri ukladaní trestu obžalovanému vychádzal zo závažnosti prečinu, z ktorého bol obžalovaný uznaný vinným a ktorú určuje už zákonodarca stanovením rozpätia trestnej sadzby, pričom v danom prípade je výška trestnej sadzby stanovená zákonom (§ 221 ods. 2 Trestného zákona) v rozpätí 1 rok až na 5 rok.

Stanovením rozpätia trestnej sadzby zaradil zákonodarca tento trestný čin - prečin medzi menej závažné trestné činy, čo možno vyvodiť z toho, že za jeho spáchanie nemusí súd povinne ukladať trest odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Trestného zákona argumentum a contrario). Trestom odňatia slobody sa tu má na myslí nielen jeho nepodmienečná forma, ale aj prípadné podmiennečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody. Súd za spáchanie prečinu podvodu podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona môže preto uložiť dokonca len samostatné alternatívne tresty ako napríklad peňažný trest, trest povinnej práce, trest zákazu činnosti a podobne.

Z uvedených skutočností preto súd uzatvára, že prečin podvodu podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona nie je podľa zákonodarcu tak typovo závažným trestným činom, aby určil súdu povinnosť ukladať pri ňom trest odňatia slobody, prípadne len nepodmienečný trest odňatia slobody a to dokonca ani za situácie, ak ním na cudzom majetku spôsobil väčšiu škodu. Ak by zákonodarca chcel, aby v takýchto prípadoch mohol alebo mal byť ukladaný len nepodmienečný trest odňatia slobody, celkom určite by to priamo v Trestnom zákone stanovil tak, aby už zo stanovenia trestných sadzieb, v prípade uloženia trestu odňatia slobody, vyplýva nemožnosť uloženia iného, než nepodmienečného trestu odňatia slobody.

U obžalovaného súd zistil 1 poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v priznaní sa k spáchaniu trestného činu [§ 36 písm. l) Trestného zákona]. Príťažujúcu okolnosť súd nezistil žiadnu. Pri určovaní druhu a výmery trestu súd následne povinne (§ 38 ods. 2 Trestného zákona) prihliadol na pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností s tým, že prevažuje pomer poľahčujúcich okolností nad príťažujúcimi v pomere 1:0. V prípade ukladania trestu odňatia slobody súd v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona znižoval hornú hranicu trestnej sadzby odňatia slobody o 1/3, pričom základom na zníženie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby (60 mesiacov - 12 mesiacov = 48 mesiacov; 1/3 zo 48 mesiacov = 16 mesiacov), t. j. z 5 rokov na 3 roky a 8 mesiacov; takýmto spôsobom dospel súd k trestnej sadzbe 1 rok až 3 roky a 8 mesiace.

Súd vyhodnotil kritériá, ktoré sú uvedené v ustanovení § 34 ods. 4 Trestného zákona a ktoré sú fakticky vyjadrením znakov skutkovej podstaty trestného činu a to objektívnej stránky (spôsob spáchania činu a jeho následok), subjektívnej stránky (zavinenie a pohnútky), subjektu (osoba páchatel'a) a ďalej tiež príťažujúcich a poľahčujúcich okolností ako aj pomerov páchatel'a a možnosťami jeho nápravy.

Súd pri zvažovaní druhu trestu, ktorý bolo nutné uložiť obžalovanému za spáchanie skutku, vychádzal okrem závažnosti spáchaného prečinu aj z toho, že nepodmienečný trest odňatia slobody je trest ultima ratio (posledná a krajná možnosť), ktorý môže súd uložiť len vtedy, ak iné druhy trestov, prípadne iné formy trestu odňatia slobody, nemôžu celkom zjavne viesť k náprave obžalovaného.

Pokiaľ ide o spôsob spáchania činu a jeho následok, tak súd konštatuje, že podstatou skutkového deja bolo to, že obžalovaný zneužil komunikáciu s poškodenými, ich dôveru v obžalovaného, vieru v jeho poctivé dodržanie dohôd, kedy mu poškodení po uvedení do omylu vopred vyplatili peňažné sumy za dodanie žalúzií, pričom dohodnutú dodáciu lehotu obžalovaný nedodrжал, žalúzie nedodal a k vráteniu uhradených peňažných súm za žalúzie nedošlo. Okolnosti, ktoré sa týkajú spôsobu spáchania trestnej činnosti (zneužitie dôvery a prajnosti), miery zavinenia a zistenej pohnútky obžalovaného, vyhodnotil súd v neprospech obžalovanej.

Zároveň musí súd konštatovať, že obžalovaný po spáchaní skutku do času odsúdenia obžalovaného okresným súdom nebol súdne trestaný. V minulosti bol - rozhodnutím Okresného súdu Trenčín zo 17. apríla 2002, sp. zn. 3T/183/2001, za spáchanie trestného činu (nedbanlivostného) ublíženia na zdraví odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom v dôsledku zahľadania sa na neho v súvislosti s týmto odsúdením v súčasnosti hľadá, akoby nebol odsúdený. Na podmienečný trest odňatia slobody, spolu s peňažným trestom a trestom prepadnutia veci, bol obžalovaný odsúdený aj českým Okresným súdom Praha - západ z 05. októbra 2015, sp. zn. 14T/93/2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prahe z 20. apríla 2016, sp. zn. 12To/584/2015, a to za prečinu poisteného podvodu v štádiu pokusu, pričom v súčasnosti platí, že obžalovaný sa v skúšobnej dobe osvedčil a tým pádom sa na neho hľadá, akoby nebol odsúdený. Čo sa týka priestupkov, okrem viacerých dopravných priestupkov má obžalovaný evidovaný ešte priestupok proti verejnému poriadku ohľadom držania psa na území mesta.

Vyhodnotením náležitých okolností súd dospel k záveru, že pre nápravu obžalovaného nebude stačiť len uloženie alternatívneho trestu, nespojeného s trestom odňatia slobody. Toto konštatovanie súdu je založené najmä na predchádzajúcich dvoch odsúdeniach obžalovaného (v jednom prípade založenom na pokuse podvodného konania obžalovaného), ktorých sa dopustil pred súdeným činom, aj keď sa v prípade oboch odsúdení na obžalovaného hľadá, akoby nebol odsúdený, a tiež na skutočnosti, že prejednávaneho prečinu sa obžalovaný dopustil dvomi skutkami na dvoch poškodených, so súhrnne spôsobenou škodou vo výške 8.523,47 eur.

Je však nevyhnutné poukázať na (už vyššie spomenutú) typovú závažnosť spáchaného prečinu určenú v Trestnom zákone, ktorá v spojení s tým, že neprevažujú príťažujúce okolnosti, so značne nenarušenou osobou obžalovaného ako aj so správaním sa obžalovaného v období od spáchania skutku do rozhodnutia súdu, kedy nebol odsúdený za iný trestný čin, neumožňuje uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému.

V nadväznosti na uvedené súd považuje za nutné zdôrazniť, že spôsob spáchania činu nie je jediná okolnosť podstatná pre určenie druhu a výmery trestu a preto ju nemožno preceňovať a izolovane z nej vyvodzovať závery pre uloženie trestu. Nie je možné spochybňovať okolnosť, že spoločnosť negatívne a pomerne citlivo vníma konanie podomových, stavebných podvodníkov, avšak to neznamená, že súd

môže rezignovať na zákonné kritériá stanovené pre určovanie druhu a výmery trestu a paušálne ukladať pri takýchto prečinoch nepodmienečné tresty odňatia slobody. Takýto postup možno považovať za neprijateľný a odporujúci zásade individualizácie a spravodlivosti trestu. Pri naznačenom formálnom postupe zo strany súdu by totiž trest prestal byť trestom a stal by sa len zabezpečovacím opatrením.

Súd preto dospel k záveru, že obžalovanému je síce potrebné uložiť trest odňatia slobody (vo výmere 15 mesiacov), avšak pre nápravu obžalovaného postačí odklad jeho výkonu so stanovením primeranej skúšobnej doby (v danom prípade 30 mesiacov) - tzv. prevýchovný podmienečný trest odňatia slobody. Výkon uloženého trestu odňatia slobody za daných okolností nie je u obžalovaného nevyhnutný, nakoľko sú splnené podmienky uvedené v ustanovení § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Platí, že trest musí byť aj taký, aby odradil iných od páchania trestných činov, v danom prípade aby odradil páchatel'ov klamať majiteľov nehnuteľností, ktorí si ju chcú stavebne upraviť, rekonštruovať a pod., a podvodným vylákaním peňazí ich o tieto obráť nedodaním dohodnutého tovaru, neposkytnutím služby a nevrátením peňazí. Ukladaný trest preto súd považuje za primeraný prejednávánemu prípadu, osobe obžalovaného a možnostiam jeho nápravy, spôsobu spáchania činu i spôsobeniu škody. Okrem toho je súd toho názoru, že je potrebné brať na zreteľ aj to, že práve uloženie podmienečného trestu odňatia slobody vrátane povinnosti v skúšobnej dobe podľa svojich schopností nahradiť škodu spôsobenú trestným činom, je pre poškodených najbezpečnejšou formou dostať sa späť k svojim peniazom, nakoľko nad obžalovaným bude visieť hrozba premeny podmienečného trestu na 15-mesačný nepodmienečný v prípade nenahradenia škody poškodeným, ku ktorej náhrade by sa poškodení v prípade uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody, či niektorého z alternatívnych trestov, dostali nepochybne zložitejšie.

Súd sa zaoberal aj možnosťou mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobodu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby (§ 39 Trestného zákona) u obžalovaného, ako to v záverečnej reči navrhovala obhajoba, avšak nezistil také pomery u páchatel'a a už vôbec nie ani okolnosti prípadu, ktoré by takýto postup umožňovali. V tejto súvislosti súd pripomína, že za pomery páchatel'a sa považujú okolnosti, ktoré sa týkajú jeho osoby, nesúvisia so spáchaným trestným činom, avšak môžu ovplyvniť úvahy o treste. V podstate ide o rodinné a osobné pomery, ktoré existujú nie v čase spáchania skutku, ale v čase rozhodovania o treste. Žiadne takéto, prípadne iné výrazné okolnosti, ktoré by umožňovali postup podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona však neboli zistené ani počas prípravného konania a ani na hlavnom pojednávaní (ide napr. o majetkové pomery páchatel'a, jeho náhly zmenený zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo potenciálnej družky a pod.). Rovnako neboli zistené ani žiadne okolnosti prípadu (všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a) odôvodňujúce mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody. Zistené v danom prípade neboli ani žiadne dôvody umožňujúce mimoriadne znížiť trest podľa iného odseku § 39 Trestného zákona. Navyše, ani samotná prísnosť zákonom stanovenej trestnej sadzby nemôže byť sama o sebe okolnosťou, ktorá by odôvodňovala uloženie trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby (R 24/1966 - III).

Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vyplatené a nevrátené peniaze sú v sume 2.550,- eur u pošk. G. X. a v sume 5.973,47 eur u pošk. Ing. H. L., čo napokon ani nebolo spochybnované, preto pokiaľ si obaja poškodení tento nárok na náhradu škody v uvedenej výške uplatnili riadne a včas, súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť celú trestným činom spôsobenú škodu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave, pokiaľ sa oprávnené osoby nevzdali odvolania po vyhlásení tohto rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309 ods. 1 Trestného poriadku). Odvolanie má odkladný účinok. V písomne podanom odvolaní je potrebné uviesť voči ktorým výrokom rozsudku odvolanie smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.